

DOI 10.26886/2520-7474.1(59)2024.7

UDC:378.091.3:002.1]:659.1

**MULTIDIMENSIONAL VECTORIZATION OF THE COMMUNICATIVE
CULTURE FORMATION OF FUTURE OFFICE MANAGEMENT
SPECIALISTS USING COPYWRITING**

**Tetiana Sydorenko, PhD of Philological Sciences, Associate Professor,
Head of the Department of Documentation and Information Activity**

<https://orcid.org/0000-0002-3143-6769>

e-mail: vtm76@ukt.net

State University of Information and Communication Technology, Ukraine,
Kyiv

The article analyzes the problems of the formation of the communicative culture of specialists in the field of document studies, carries out a historical retrospective of the etymology of the definition of "communication"; the importance of the proxemic dimension of the communicative culture of specialists in the field of document studies in the turbulent conditions of the global dimension is updated.

It was established that the phenomenon of communicative culture of a specialist in the field of document studies is a component of his information culture in the context of socio-cultural activities. It has been established that the labor market situation favors the emergence of new specialties such as UX copywriter, advertiser, SMM copywriter, LSI/SEO copywriter, PR copywriter, screenwriter. Mastering the academic discipline "Copywriting" by future specialists in the field of document studies contributes to ensuring their competitiveness as a specialist-scientist in the context of observing the canons of academic integrity.

Keywords: *communicative culture, specialists in the field of office management, copywriting, multifacetedness.*

Кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри документознавства та інформаційної діяльності Сидоренко Т.М. Поліаспектність векторизації формування комунікативної культури майбутніх фахівців сфери діловодства засобами копірайтингу/ Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій, Україна, Київ.

У статті здійснено аналіз проблематики формування комунікативної культури майбутніх фахівців спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», проведено історичну ретроспективу етимології дефініції «комунікації»; актуалізовано значення проксемічного виміру комунікативної культури фахівців сфери документознавства в турбулентних умовах глобального виміру.

Встановлено, що феномен комунікативної культури фахівця сфери документознавства є складовою його інформаційної культури у контексті соціокультурної діяльності. Встановлено, що кон'юнктура ринку праці сприяє виникненню новітніх спеціальностей як-то UX-копірайтер, рекламщик, SMM-копірайтер, LSI/SEO-копірайтер, PR-копірайтер, сценарист. Опанування навчальною дисципліною «Копірайтинг» майбутніми фахівцями сфери документознавства сприяє забезпеченню їх конкурентоспроможності фахівця-науковця у контексті дотримання канонів академічної доброчесності.

Ключові слова: *комунікативна культура, фахівці сфери діловодства, копірайтинг, поліаспектність.*

Вступ. В умовах глобалізаційної турбулентності суспільства, що спричинено пандемійним виснаженням, воєнним станом, масштабністю міграції в Україні формування комунікативної культури особистості є

актуальною і нагальною проблемою розвитку соціокультурного середовища життєдіяльності суспільства, збереження культур-потенціалу нації, ефективності взаємодії (міжкультурної, етичної, професійної соціальної, побутової), співпраці і співпорозуміння, передбачення, уникнення та нівелювання конфліктних ситуацій. Формування комунікативної культури майбутніх фахівців сфери діловодства є важливим науковим напрямом дослідження, який не в повній мірі висвітлено у сучасному науковому полі, оскільки цифровізація документальних процесів (електронний документообіг, впровадження цифрового підпису, кібербезпека тощо), забезпечення академічної етики та доброчесності, захист інтелектуальної власності та авторського права актуалізують методологію професійної підготовки фахівця сфери інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Встановлено, що копірайтинг є динамічно змінною, культурорієнтованою сферою діяльності спонукального характеру, яка задіяна у галузях реклами, маркетингу; сприяє розвитку сучасних професійних напрямів та виникненню новітніх затребуваних спеціальностей на ринку праці (як-то UX-копірайтер, рекламщик, SMM-копірайтер, LSI/SEO-копірайтер, PR-копірайтер, сценарист), які функціонально мають дотримуватися етичних принципів, академічної етики і доброчесності під час виконання професійних завдань, а загалом мати відповідний рівень комунікативної культури. За способом побудови, переформатування і побудови тексту існує розподіл на: копірайтинг, рерайтинг, сканування, переклад, копіпаст та синонімайз. Встановлено, що за рахунок копірайтингу фахівець формує абсолютно унікальний контент, а під час рерайтингу тексту, відбувається переказ кількох інших матеріалів на задану тему.

Аналіз публікацій за темою дослідження. Підготовка фахівців галузі культура та мистецтво, спеціальності 029 «Інформаційна,

бібліотечна та архівна справа» розкрито у напрацюваннях авторів: В. Бездрабко [1], О. Веремчук [2], Н. Зозуля [4], О. Кухтяк [7], Н. Лєсовець [8], Ю.Палеха [11] та інших.

Встановлено, що вітчизняні учені досліджували формування комунікативної культури у: бібліотечних працівників (Є. Медведєва [9]); працівників бібліотек у процесі подолання конфліктів з користувачами (О. Канюка [5]). Авторським колективом на чолі з О. Семеног здійснено аналіз формування комунікативної компетентності майбутніх документознавців засобами інноваційних технологій на основі праксеологічного підходу [13]; І. Крохмаль – формування професійної готовності майбутнього фахівця з документознавства та інформаційної діяльності у закладах вищої освіти [6]; О. Попчук розроблено спецкурс щодо формування професійної культури документознавця [12]; Н. Назаренко розкрито вплив гуманітарних дисциплін на формування комунікативної компетенції майбутніх документознавців [10].

Мета статті – встановити поліаспектність проблематики формування комунікативної культури фахівців сфери документознавства, зокрема під час опанування ними навчальної дисципліни «Копірайтинг».

Виклад основного матеріалу. Історична ретроспектива етимології тлумачення поняття «комунікації» зазнала трансформації як-то: риторика як ораторське мистецтво в публічних дебатах (період Античності); релігійне сприйняття божественного послання – «спілкування з Богом» (період Середньовіччя); виникнення друкарства і масштабування інформації в друкованому форматі (період Ренесансу); формування засобів комунікації –поштове сполучення, транспорті, торгівельні, дипломатичні зв'язки (період Нового Часу) та розвиток телеграфу (азбука «Морзе»), телефонії (період промислової (індустріальної) революції); виникнення радіо, телебачення, кіно та

Інтернет-мережі як засоби масової інформації (період ХХ століття) та діджиталізація інформаційного суспільства (сучасний період).

Особливої уваги заслуговує поняття «проксеміка», що дослівно означає близькість (з англ. – proximity) у інших контекстах наближення (з лат. – approximatio) і визначає вплив простору особистості під час комунікації та міжособистісної взаємодії для вираження соціальних відносин і комунікаційних намірів у полікультурному вимірі. Поняття «проксеміка» започатковано у 1952 р. американським антропологом Е. Холлом [15], який обґрунтував у науковому полі значення особистісного простору під час комунікації, поділу його на зони. Значимість зон особистого простору має вагу при характеристиці ефективності як вербального, так і невербального комунікування. Умовний поділ зон має градацію відстаней між співрозмовниками і варіюється від інтимної зони (0 – 0,45 м), персональної (0,45 – 1,20 м), соціальної (1,20 – 3,60 м) та публічної (понад 3,60 м). Встановлено, що серед основних невербальних компонентів комунікативної культури фахівців поряд з її проксемічним виміром виокремлено – окулістику як візуалізацію спілкування; міміку як вираз обличчя; кінесику як поставу і жестикуляцію; хронеміку як темпоритм та час; гаптику як дотики [3].

Сучасна діджиталізація суспільних відносин в турбулентних умовах призводить до скорочення та/або нівелювання мінімальної дистанції (інтимної зони) в комунікаційних процесах. Комунікація в соціальних мережах, дистанційний та змішаний формат організації освітнього процесу, соціальне дистанціювання під час пандемії Ковід-19 та особливості комунікації під час воєнного стану актуалізує значення та вплив формування комунікативної культури особистості, особливо фахівців інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Стрімкий розвиток і впровадження інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій у всі сфери життєдіяльності людини

(соціальної, економічної, екологічної тощо), вносить корективи у абриси змістового наповнення феномену комунікативної культури майбутнього фахівця як соціокультурного досвіду складової інформаційної культури людини.

Встановлено, формування інформаційної культури (від лат. *informatio* – пояснення, виклад; *cultura* – виховання, шанування, освіта, розвиток) як компоненту загальнолюдської культури фахівців сфери документознавства, виступає у контексті соціального запиту на регулювання, розвиток і семантику сфери документопорядження, публічного управління та адміністрування на соціальному, колективному, індивідуальному рівнях функціонування інформаційного суспільства; комплекс підходів, принципів, технологій та методів модернізації систем освіти, науки й інноватики; як вектору універсалізації інформаційної діяльності, професійної підготовки та розвитку майбутніх фахівців сфери діловодства у системі неперервної освіти.

На базі Українського державного університету імені Михайла Драгоманова апробовано вибірково дисципліну «Копірайтинг», яка викладається на 4 курсі у VII семестрі у здобувачів освіти освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Курс складається з двох змістових модулів, які розраховано на 90 годин, з них – 12 годин лекцій, 32 години практичних занять, 46 годин відведено на самостійну роботу, форма підсумкового контролю – залік. Мета та завдання навчальної дисципліни «Копірайтинг»: ознайомлення здобувачів освіти із методологією копірайтингу; опанування специфіки підготовки наукових текстів (їх композиція, архітектоніка тощо); вивчення нормативних вимог щодо дотримання академічної етики та доброчесності; ознайомлення з психолого-культурологічними особливостями роботи копірайтера;

опанування вербальною та невербальною складовими комунікативної культури майбутнього фахівця.

Предмет навчальної дисципліни «Копірайтинг»: вивчення теоретико-методологічні аспекти сфери копірайтингу в межах забезпечення інформаційної, бібліотечної та архівної справи, зокрема у контексті документоупорядження.

Встановлено, що під час опанування навчальної дисципліни формується спеціальні фахові компетентності як-то здатності: до систематизації, класифікації, здійснення пошуку та збереження контенту; до проектування та побудови документно-інформаційних продуктів і послуг;

Передбачено форми поточного контролю: тематична міні-доповідь під час практичної роботи з питань, розглянутих на лекції; участь в обговоренні тематики змістових модулів; написання контрольних робіт; виконання самостійної практичної копірайтингової роботи.

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні аспекти копірайтингу. Копірайтинг як різновид професійної діяльності сучасного фахівця сфери документознавства. Специфіка та особливості копірайтингу. Академічна етика та доброчесність. Закони, правила та вимоги написання композиції тексту. Копірайтинг наукової статті. Унікальність діяльності копірайтера (UX-копірайтер, рекламщик, SMM-копірайтер, LSI/ SEO-копірайтер, PR-копірайтер, сценарист).

Змістовий модуль 2. Копірайтинг в документознавчій сфері. Наймінг (методи, приклади); Копірайтинг Інтернет- та візуальної реклами; Копірайтинг як інструментарій документообігу. Наповнення функціоналу веб-сайтів та веб-спільнот.

Висновки. Встановлено, що комунікація як поліаспектне явище, яке властиве особистості/установі/інституції є процесом у Я-просторі, навколишньому середовищі, суб'єкт-об'єктної, суб'єкт-суб'єктної,

суб'єкт- об'єкт- суб'єктної, об'єкт-суб'єкт-об'єктної, об'єктно-суб'єктної та об'єкт-об'єктної взаємодії. Формування комунікативної культури фахівців сфери документознавства є складним інтегративним явищем, складовою феномену інформаційної культури особистості у контексті її соціокультурної діяльності.

Література:

1. Бездрабко, В. (2020) Актуальні проблеми документознавства в Україні. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. № 1. 26-41.
2. Веремчук, О.В. (2016) Формування професійної культури майбутніх документознавців у вищих навчальних закладах: методичний посібник для викладачів вищих навчальних закладів. Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне: О. Зень. 102.
3. Задільська Г.М. (2020) Невербальна комунікація як одна із складових комунікативної компетенції студентів-філологів ЗВО. *Наукові записки*. Вип. 188. Серія: Педагогічні науки. 77-80.
4. Зозуля, Н.Ю. (2021) Тенденції професійної підготовки майбутніх фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи. «*Феномен бібліотек в сучасному світі*»: збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Маріуполь, 30 вересня 2021 р. 101-104.
5. Канюка, О. (2014) Формування комунікативної культури працівників бібліотек як важливий чинник у подоланні конфліктів з користувачами. *Бібліотечна планета*. № 3. 15-18.
6. Крохмаль, І.М. (2019) Формування професійної готовності майбутнього фахівця з документознавства та інформаційної діяльності у ВНЗ: дис. ... канд.пед.наук: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Старобільськ. 307.

7. Кухтяк, О. (2022) Особливості розроблення навчально-методичного забезпечення професійної підготовки бакалаврів спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» в контексті компетентісного підходу. *Молодь і ринок*. № 1/199. 140-143.

8. Лесовець, Н.М. (2022) Подолання комунікативних бар'єрів як умова формування професійної культури майбутніх фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи. *Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету: збірник статей VIII Всеукраїнської мультидисциплінарної конференції «Чорноморські наукові студії»*. Вип. 36. 203-206.

9. Медведєва, Є. (2002) Формування комунікативної культури бібліотечних працівників. *Бібліотечний вісник*. № 6. 52-55.

10. Назаренко, Н.С. (2008) Формування комунікативної компетенції майбутніх документознавців у процесі вивчення гуманітарних дисциплін: автореф. дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.04. – Теорія і методика професійної освіти. Київ. 20.

11. Палеха, Ю.І. (2022) Особливості підготовки фахівців інформаційної сфери у воєнний період. *Інформація та соціум: збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції (м.Вінниця, 03 червня 2022р.)*. 84-87.

12. Попчук, О. В. (2013) Професійна культура документознавця: навчально-методичний посібник. Рівне: РДГУ. 80.

13. Семенов, О., Козлова, О., Величко, Н. (2018) Формування комунікативної компетентності майбутніх документознавців засобами інноваційних технологій: праксеологічний підхід. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. № 5 (79). 235–248.

14. Goffman, E. (1959) *The Presentation of Self in Everyday Life: monograph* № 2. University of Edinburgh. Social Sciences Research Centre.173.

15. Hall, E.T. (1974) Handbook for Proxemic Research. *Society for the Anthropology of Visual Communication*, Washington, DC.124.

References:

1. Bezdrabko, V. (2020) Aktualni problemy dokumentoznavstva v Ukraini [Actual problems of document studies in Ukraine]. *Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia*. № 1. 26-41. [in Ukraine].

2. Veremchuk, O.V. (2016) Formuvannia profesiinoi kultury maibutnikh dokumentoznavtsiv u vyshchyykh navchalnykh zakladakh [Formation of the professional culture of future document scholars in higher educational institutions]: metodychnyi posibnyk dlia vykladachiv vyshchyykh navchalnykh zakladiv. Rivnen. derzh. humanitar. un-t. Rivne: O. Zen. 102. [in Ukraine].

3. Zadilska H.M. (2020) Neverbalna komunikatsiia yak odna iz skladovykh komunikatyvnoi kompetentsii studentiv-filolohiv ZVO [Non-verbal communication as one of the components of the communicative competence of philology students of the ZVO]. *Naukovi zapysky*. Vyp. 188. Seriia: Pedagogichni nauky. 77-80. [in Ukraine].

4. Zozulia, N.Iu. (2021) Tendentsii profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv z informatsiinoi, bibliotечноi ta arkhivnoi spravy [Trends in the professional training of future information, library and archival specialists]. «*Fenomen bibliotek v suchasnomu sviti*»: zbirnyk materialiv II Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii z mizhnarodnoiu uchastiu, m. Mariupol, 30 veresnia 2021 r. 101-104. [in Ukraine].

5. Kaniuka, O. (2014) Formuvannia komunikatyvnoi kultury pratsivnykiv bibliotek yak vazhlyvyi chynnyk u podolanni konfliktiv z korystuvachamy [Formation of communicative culture of library workers as an important factor in overcoming conflicts with users]. *Bibliotechna planeta*. № 3. 15-18. [in Ukraine].

6. Krokhnal, I.M. (2019) Formuvannia profesiinoi hotovnosti maibutnoho fakhivtsia z dokumentoznavstva ta informatsiinoi diialnosti u VNZ [Formation of professional readiness of the future specialist in document studies and information activities in universities]: dys. ... kand.ped.nauk: 13.00.04 – teoriia i metodyka profesiinoi osvity. Starobilsk. 307. [in Ukraine].

7. Kukhtiak, O. (2022) Osoblyvosti rozroblennia navchalno-metodychnoho zabezpechennia profesiinoi pidhotovky bakalavriv spetsialnosti «Informatsiina, bibliotechna ta arkhivna sprava» v konteksti kompetentisnoho pidkhodu [Peculiarities of the development of educational and methodological support for the professional training of bachelors majoring in "Information, library and archival work" in the context of the competency approach]. *Molod i rynok*. № 1/199. 140-143. [in Ukraine].

8. Liesovets, N.M. (2022) Podolannia komunikatyvnykh barrieriv yak umova formuvannia profesiinoi kultury maibutnikh fakhivtsiv z informatsiinoi, bibliotechnoi ta arkhivnoi spravy [Overcoming communication barriers as a condition for the formation of the professional culture of future information, library and archive specialists]. *Naukovi zapysky Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu: zbirnyk statei VIII Vseukrainskoi multydystryplinarnoi konferentsii «Chornomorski naukovi studii»*. Vyp. 36. 203-206. [in Ukraine].

9. Medvedieva, Ye. (2002) Formuvannia komunikatyvnoi kultury bibliotechnykh pratsivnykiv [Formation of communicative culture of library workers]. *Bibliotechnyi visnyk*. № 6. 52-55. [in Ukraine].

10. Nazarenko, N.S. (2008) Formuvannia komunikatyvnoi kompetentsii maibutnikh dokumentoznavtsiv u protsesi vyvchennia humanitarnykh dystsyplin [Formation of communicative competence of future document scholars in the process of studying humanitarian disciplines]: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: spets. 13.00.04. – Teoriia i metodyka profesiinoi osvity. Kyiv. 20. [in Ukraine].

11. Palekha, Yu.I. (2022) Osoblyvosti pidhotovky fakhivtsiv informatsiinoi sfery u voiennyi period [Peculiarities of the training of specialists in the information sphere during the wartime period]. *Informatsiia ta sotsium: zbirnyk materialiv VII Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii* (m.Vinnytsia, 03 chervnia 2022r.). 84-87. [in Ukraine].

12. Popchuk, O.V. (2013) Profesiina kultura dokumentoznavtsia [Professional culture of a document scientist: educational and methodological guide]: navchalno-metodychnyi posibnyk. Rivne : RDHU. 80. [in Ukraine].

13. Semenoh, O., Kozlova, O., Velychko, N. (2018) Formuvannia komunikatyvnoi kompetentnosti maibutnikh dokumentoznavtsiv zasobamy innovatsiinykh tekhnolohii: prakseolohichni pidkhid. [Formation of communicative competence of future document scholars by means of innovative technologies: a praxeological approach]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii*. № 5 (79). 235–248. [in Ukraine].

14. Goffman, E. (1959) The Presentation of Self in Everyday Life: monograph № 2. University of Edinburgh. Social Sciences Research Centre.173. [in English].

15. Hall, E.T. (1974) Handbook for Proxemic Research. *Society for the Anthropology of Visual Communication*, Washington, DC.124. [in English].

Citation: Tetiana Sydorenko (2024). MULTIDIMENSIONAL VECTORIZATION OF THE COMMUNICATIVE CULTURE FORMATION OF FUTURE OFFICE MANAGEMENT SPECIALISTS USING COPYWRITING. Frankfurt. TK Meganom LLC. Paradigm of knowledge. 1(59). doi: 10.26886/2520-7474.1(59)2024.7

Copyright Tetiana Sydorenko ©. 2024. This is an openaccess article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (CC BY). The use, distribution or reproduction in other forums is permitted, provided the original author(s) or licensor are credited and that the original publication in this journal is cited, in accordance with accepted academic practice. No use, distribution or reproduction is permitted which does not comply with these terms.